

แผนที่ความช่วยเหลือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Aid Map) คือฐานข้อมูลที่ครอบคลุมการติดตามกระแสเงินทุนเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODF) ที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการนี้ริเริ่มโดยสถาบันโลว์ (Lowy Institute) ในปี 2023 และมีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำทุกปี โดยได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศและการค้าออสเตรเลีย ด้วยการส่งเสริมความโปร่งใสที่มากขึ้นสำหรับกระแส ODF ทำให้สถาบันโลว์ (Lowy Institute) มุ่งหวังที่จะเพิ่มการประสานงาน ปรับปรุงความรับผิดชอบ ตลอดจนเสริมสร้างการตัดสินใจและการอภิปรายด้านนโยบายเกี่ยวกับความช่วยเหลือ การพัฒนา และการแข่งขันทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

แผนที่ความช่วยเหลือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Aid Map) ฉบับที่สามนี้ ครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2015 ถึง 2023 โดยฉบับนี้รวมข้อมูลโครงการกว่า 130,000 โครงการที่ดำเนินการโดยพันธมิตรเพื่อการพัฒนาจำนวน 109 ราย รวมเป็นเงิน 290 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

การวิจัยนี้ครอบคลุมประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด 11 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ติมอร์-เลสเต และเวียดนาม

แผนที่นี้ได้สังเคราะห์ข้อมูลหลายล้านจุดจากกลไกการรายงานและฐานข้อมูลอย่างเป็นทางการ ผสมกับข้อมูลจากเอกสารสาธารณะหลายพันฉบับ รวมถึงรายงานประจำปี งบการเงิน เอกสารงบประมาณ รายงานข่าวจากสื่อมวลชน และแหล่งข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย ส่งผลให้ได้ฐานข้อมูลเป็นบัญชีที่ครอบคลุมที่สุดเท่าที่เคยรวบรวมมาเกี่ยวกับโครงการพัฒนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายงานผลการค้นพบที่สำคัญในปี 2025 นี้ ประกอบด้วยบทวิเคราะห์ภูมิทัศน์ภาคการเงินเพื่อพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และชุดข้อมูลเฉพาะของแต่ละประเทศใน 11 ประเทศที่ครอบคลุมในฐานข้อมูลนี้

ผลการค้นพบที่สำคัญในปี 2025

- การสนับสนุนการพัฒนาระดับภูมิภาคเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2023 แต่ยังคงต่ำกว่าช่วงก่อนการระบาดของโควิด
- การตัดความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อาจทำให้เงินทุนเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการในภูมิภาคลดลงมากกว่า 2 พันล้านดอลลาร์ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า
- การตัดความช่วยเหลือจากตะวันตกและความตึงเครียดทางการค้าที่เพิ่มขึ้นทำให้ทางเลือกในการพัฒนาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ลดลง และเสี่ยงที่จะเสียเปรียบจีน
- การตัดความช่วยเหลือดังกล่าวนี้ยังทำให้เกิดช่องว่างในการพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่ยากจนกว่าและภาคส่วนสังคมจะยิ่งถดถอย
- การแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ชะลอตัวลงอย่างมาก
- การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของภูมิภาคยังขาดแคลนเงินทุนอย่างน่าเป็นห่วง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั่วโลก
- ความก้าวหน้าในด้านสภาพภูมิอากาศและการมีส่วนร่วมทางสังคมอาจอยู่ภายใต้แรงกดดัน

หากต้องการดูข้อมูลเพิ่มเติมและใช้แพลตฟอร์มอินเทอร์แอคทีฟเต็มรูปแบบของแผนที่ความช่วยเหลือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Aid Map) โปรดเยี่ยมชม seamap.lowyinstitute.org

ประเทศไทย

13.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ	มูลค่าการใช้จ่าย
35.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ	มูลค่าที่ได้จัดสรร
9,941	จำนวนโครงการ
66	พันธมิตรเพื่อการพัฒนา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง ตามที่ธนาคารโลกระบุ

ในปี 2023 ประเทศไทยได้รับเงินทุนเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ มูลค่า 760 ล้านดอลลาร์สหรัฐ พันธมิตรหลักเพื่อการพัฒนาของประเทศไทย คือสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าหนึ่งในสามของ ODF ที่ไทยได้รับระหว่างปี 2025 - 2023 ตามมาด้วยธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) และญี่ปุ่น แม้ว่าสัดส่วนนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา แต่พันธมิตรทั้งสามนี้มีสัดส่วนรวมกันแล้วมากกว่า 80% ของ ODF ที่ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนที่จีนมีต่อประเทศไทยสูงที่สุดในปี 2017 ซึ่งตรงกับช่วงที่โครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative) ประสบความสำเร็จสูงสุด โดยภาคส่วนหลักของการลงทุน ODF จากจีน คือ ภาคการขนส่งและคลังสินค้า ผ่านการกู้หลายพันล้านดอลลาร์สำหรับโครงการรถไฟความเร็วสูง

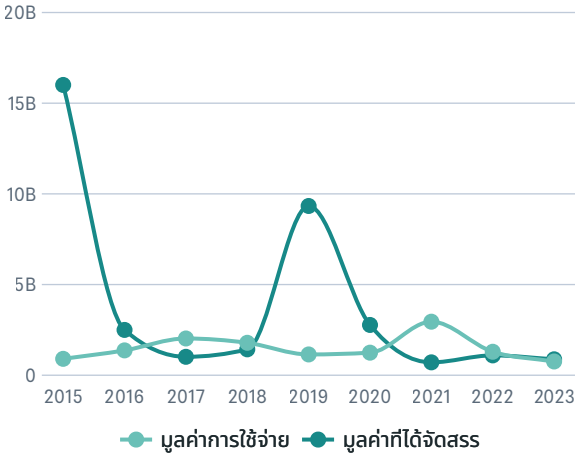
เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของภูมิภาค ประเทศไทยได้รับ ODF ในสัดส่วนสูงกว่าค่าเฉลี่ยในภูมิภาคการขนส่งและคลังสินค้า รวมถึงภาครัฐและภาคประชาสังคม ในทางกลับกัน เช่นเดียวกับประเทศเศรษฐกิจรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงอื่น ๆ ประเทศไทยได้รับน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของภูมิภาคในภาคส่วนเกี่ยวกับการประปา และสุขภาพ สุขภาพ การศึกษา การเกษตร ป่าไม้ และประมง

ในช่วงปี 2015 ถึง 2023 ประเทศไทยได้รับ ODF มากกว่าค่าเฉลี่ยของภูมิภาค สำหรับการบูรณาการด้านการดำเนินการเพื่อสภาพภูมิอากาศ (45%) สัดส่วนของเงินทุนที่มุ่งเน้นความเท่าเทียมทางเพศเทียบเท่ากับค่าเฉลี่ยระดับภูมิภาคที่ 25% ในขณะที่เงินทุนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมได้อย่างเท่าเทียมนั้น ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับภูมิภาคที่ 6%

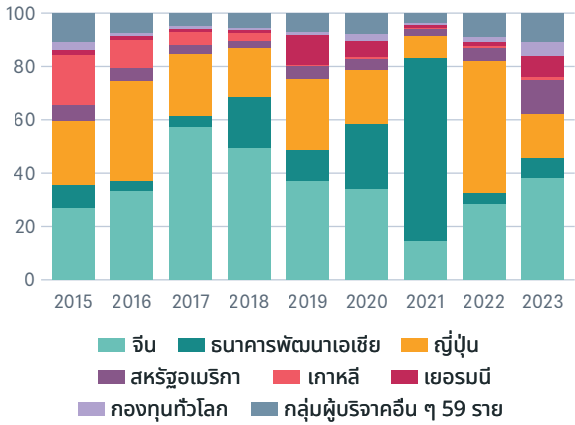
ประเทศไทยถือเป็นผู้ให้ ODF ภายในภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุด เฉลี่ยแล้วจ่ายปีละ 70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตั้งแต่ปี 2015 ถึง 2022 ผู้รับประโยชน์หลักจากโครงการพัฒนาของประเทศไทย คือ ลาว เมียนมา และกัมพูชา แม้ว่าจะมีการช่วยเหลือไปยังเวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตมอร์-เลสเต และมาเลเซียด้วยเช่นกัน

แผนที่ความช่วยเหลือ (Aid Map) ไม่สามารถยืนยันการจัดสรร ODF ในระดับทวิภาคภายในภูมิภาคของไทยในปี 2023 ได้ เนื่องจากข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วน แม้ว่าประเทศไทยจะมีประวัติที่น่าชื่นชมในการรายงานกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยสมัครใจในปีที่ผ่านมา

เงินทุนเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการแก่ประเทศไทย
จำแนกตามประเภทธุรกรรม
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐคงที่ ในปี 2023

เงินทุนเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการแก่ประเทศไทย
จำแนกตามพันธมิตร
มูลค่าการใช้จ่าย สัดส่วนของ ODF ทั้งหมด

เงินทุน เพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการแก่ประเทศไทย
จำแนกตามเป้าหมายเชิงนโยบาย
% ของ ODF ที่ใช้จ่ายทั้งหมดสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐคงที่ในปี 2023

